

VALDOVŲ RŪMŲ
MUZIEJUS

DEŠIMTASIS
TARPTAUTINIS

Kovo 3–23 d.

Marco Scacchi

SENOSIOS MUZIKOS FESTIVALIS

**Tarkvinijus Merula – didysis
Vazų dinastijos muzikos meistras**

**Tarquinio Merula - the Great Music Master
of the Vasa Dynasty**

CANTO FIORITO

TARPTAUTINIS SENOSIOS MUZIKOS ANSAMBLIS
INTERNATIONAL EARLY MUSIC ENSEMBLE

Renata Dubinskaitė

(mecosopranas / mezzo-soprano)

Josue Melendez

(cinkas / cornetto)

Davide Pozzi

(klavesinas, vargonėliai / harpsichord, organ)

Rodrigo Calveyra

(cinkas, išilginė fleita, meno vadovas / cornetto,
recorder, artistic director)

2024 m. kovo 17 d., sekmadienis, 18.00 val. / 17th March 2024

Valdovų rūmų Didžioji renesansinė menė / The Great Renaissance Hall

Vazų dinastijos valdomai Lietuvos ir Lenkijos valstybei XVII a. pirmoji pusė buvo išskirtinis kultūros klestėjimo laikotarpis – daugybė visoje Europoje žinomų muzikos meistrų užėmė aukščiausias pareigas Lietuvos ir Lenkijos muzikos pasaulyje. Italų kompozitorius, vargonininkas ir smuikininkas Tarkvinijus Merula (Tarquinio Merula, 1595–1665) buvo neabejotinai garsiausias ir įtakingiausias tarp jų. 1621–1626 m. jis dirbo valdovų rūmų ir bažnyčios vargonininku Žygimanto Vazos dvare. Paskui T. Merula grįžo į Kremoną užimti garbingą maestro di capella vietą Kremonos katedroje.

Pasak kai kurių muzikologų ir ankstyvojo Baroko ekspertų, T. Merula atliko reikšmingą vaidmenį kuriant daugelį ankstyvųjų Baroko muzikos formų, kurios galutinai susiformavo brandžiojo Baroko epochoje: kantata, arija, bažnytinė ir kamerinė sonata, variacijos ostinatinių boso pagrindu, simfonija. Jo muzika išsiskiria stilistine įvairove, virtuozizmu, ekspresyvumu ir harmonijos eksperimentais.

The first half of the seventeenth century was an exceptional period of cultural prosperity for the state of Lithuania and Poland ruled by the Vasa dynasty. World-renowned music masters occupied the highest positions in the Lithuanian-Polish musical scene. Italian composer, organist and violinist Tarquinio Merula (1595-1665) was undoubtedly the most famous and influential among these masters. In the years 1621-1626, he worked as the organist of the rulers' palace and church in the estate of Sigismund Vasa. Merula returned to Cremona to take up the prestigious position of maestro di capella at the Cathedral of Cremona.

Merula played a significant role in the creation of many early forms of Baroque music that finally took shape in the late Baroque era: cantata, aria, church and chamber sonata, variations based on ostinato bass, symphony. His music is distinguished by stylistic diversity, virtuosity, expressiveness and harmony experiments.

KONCERTO PROGRAMA / PROGRAMME

Tarquinio Merula (1595–1665)

Beatus vir | „Laimingas, kas Viešpaties pagarbiai bijo“

La Treccha

Chi vuol ch'io m'innamori | „Kas nori, kad aš įsimylėčiau“

Cantate, jubilate | „Giedokite, šlovinkite“

Canzona | Kancona

La Ruggiera

Hor ch'è tempo di dormire | Dabar laikas miegoti

Ballo detto Gennaro

Gaudeamus omnes | „Džiaukimės visi“

Sonata cromatica

Ciaccona | Čakona

Su la cetra amorosa | „Grodamas meilės lyra“

Folle è ben che si crede | „Beprotis yra tas, kuris tiki“

VERTIMAI

Beatus vir / „Laimingas, kas Viešpaties pagarbiai bijo“
Laimingas, kas Viešpaties pagarbiai bijo, kas nuoširdžiai vykdo jo įsakymus. Jo palikuonys bus galingi, palaiminta dorųjų karta.

Chi vuol ch'io m'innamori / „Kas nori, kad aš įsimylėčiau“

Kas nori, kad aš įsimylėčiau, bent jau pasakykite, ką? Gal gražiausią iš visų gyvų gėlių, tačiau kas yra gėlė? Gal degančias akis, kurios tuoj užges? Deja, mirtis žudo mūsų gyvybę kiekvieną sekundę. Šiandien mes juokiamės, o rytoj verksime.

Cantate, jubilate / „Giedokite, šlovinkite“

Giedokite, šlovinkite, džiaukitės, muzikuokite, aleliuja! Šlovė Dievui Tėvui, kuris mus sukūrė, šlovė Sūnui, kuris mus atpirko, šlovė Šventajai Dvasiai, kuri mus pašventino, aleliuja!

Hor ch'è tempo di dormire / „Dabar laikas miegoti“

Miegoki, mano sūnau, neverki, nes dar ateis laikas verkti, dainuoju tau lopšinę, dabar miegoki. Gerki mano pieną, nes ateis laikas, kai tave girdys perrūgusiu vynu, neverk, nes ateis laikas, kai garsiai šauksiesi savo Tėvo nuo kryžiaus. Ilsink savo rankeles ir kojeles, nes ateis laikas, kai jas pervers vinys, ir tavo nuostabus veidelis bus kruvinai subraižytas erškėčių. Miegoki, mano meile, mano išganytojau, vėliau mes susitiksime rojuje. O aš nesumerksiu akių, kol mano vaikelis miegos.

Gaudeamus omnes / „Džiaukimės visi“

Džiaukimės visi Viešpačiu, švęsdami šventę, pagerbdami šventąjį Benediktą kartu su džiūgaujančiais angelais, šlovinančiais Dievo Sūnų, aleliuja!

Su la cetra amorosa / „Grodamas meilės lyra“

Maniau, kad daugiau niekada nebedainuosiu grodamas meilės lyra, nes mano iškankinta siela nori vien dūsauti ir raudoti, bet štai meilė ir vėl mane šaukia. Aš, nelaimingas įsimylėjęlis, nemaniau, kad turėsiu susirinkti savo atšalusius pelenus iš meilės kapo ir iš naujo šlovinti mane nužudžiusį priešą. Jei tu ir vėl nori mane perverti savo žiauria strėle, Amūre, bent jau padaryk taip, kad ir ji patirtų tokias pačias žaizdas. Ir jei nori, kad dainuočiau apie naują aistrą ir dievišką grožį, tai vainikuok mane nemirtingumu, nes aš čiulbėsiu gražiau už nuostabiausius paukščius.

Folle è ben che si crede / „Beprotris yra tas, kuris tiki“

Beprotris yra tas, kuris tiki, kad galėtų saldžiais liežuvavimais arba išdidžiais grasinimais atitolinti mane nuo mano mylimojo. Tegu jis nemano, kad mano įkalinta siela trokšta išsilaisvinimo – tegu jie sako, ką nori, tegu kalba tas, kuris iš tiesų žino. Net jei mirtis atimtų iš manęs gyvybę, ji neatlaisvintų mano brangiausių meilės pančių – tegu jie sako, ką nori, tegu kalba tas, kuris iš tiesų žino.